

Lojze Kozar ml.

Proti cilju

Že majhen otrok, ki se ne zaveda ne sebe ne pomena dogajanja, se želi postaviti na noge in hoditi. Ima torej nek cilj pred seboj, ki ga želi doseči. Ko ga doseže, se seveda ne ustavi. Pred njim se pojavljajo novi cilji. Pričakuje dan, ko bo prvič prestopil šolski prag. Pričakuje dan prvega svetega obhajila. Večji je človek, več ciljev je pred njim. Ob koncu osnovne šole si določneje postavi cilj, kako bo živel, kakšen poklic bi rad dosegel. Cilji se množijo: dobra služba, hiša, dober mož oz. dobra žena, otroci, zdravje... Čez leta je pred njim spet nekaj novega: čaka vnuke, upokojitev, razumevanje, mir. In potem je še cilj, ki ga nočemo, a se mu vendar bližamo od prvega trenutka. To je smrt, konec našega življenja. Je to dokončni cilj? Smo zato na svetu, da bomo nekoč umrli in nas več ne bo?

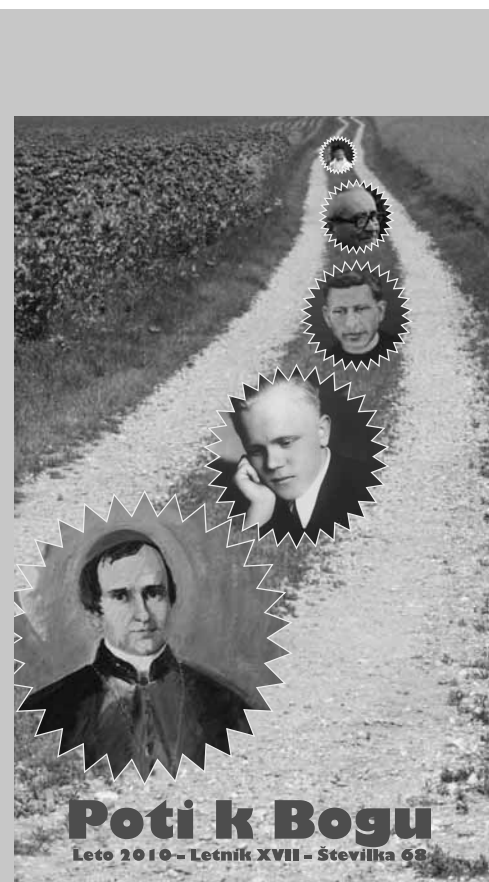
Človek je torej zaznamovan s pričakovanjem, s hrepenenjem, s prizadevanjem, da bi nekam prišel, da bi nekaj dosegel, da bi nekaj postal, da bi nekaj imel. Mnogi otroci in morda tudi kakšen odrasel želi doseči število 640. Zbrati toliko slikic nogometašev z vsega sveta. Kaj vse stori, da zbere potrebno število slikic, koliko denarja porabi za to! Če bi v zavitku bile vedno drugačne slike, bi moral kupiti 130 zavitkov in dati za to 65 evrov. In ko končno cilj doseže, odloži album in ga čez nekaj časa povsem pozabi.

So torej cilji, ki so pomembni in so cilji, ki so manj pomembni ali pa sploh niso pomembni, pa jih vendar želimo doseči. So cilji, ki so blizu in so cilji, ki so daleč, ali se vsaj zdijo daleč. Nogometaši so minljivi, življenje prav tako. In kaj je glavni cilj našega življenja?

Božji služabnik Danijel Halas je zapisal: »Človek je zato na svetu, da se pripravi na večno življenje.« Glavni cilj torej ni v tem času, v tem svetu, temveč v ljubeči skupnosti z Bogom, z Jezusom, z Marijo, z vsemi svetniki, z vsemi ljudmi, z vsem stvarstvom. Pot do tega cilja je nakazal msgr. Lojze Kozar, ko je staremu Mišku v knjigi Materina ruta položil na jezik bese-

de: »Samo eno je važno, Pejp, da si dober.« In nato še enkrat, kakor da izreka oporoko: »Bodi dober! Bodi dober, Pejp! To je najvažnejše.«

Kje smo na tej poti? Ni pomembno, ali smo na tej poti pet, trideset ali osemdeset let. Pomembno je, koliko se je naše srce približalo cilju, koliko dobrote je v nas, koliko zorimo za tisto glavno žetev, ki ne bo na naših poljih, temveč sredi novega neba in nove zemlje.

Slika na naslovnici

Poti vodijo k Bogu. Na tej poti hodimo vzravnano, pa spet sključeno, se opotekamo, se izgublamo. Po poti k Bogu so šli in prišli na cilj mnogi ljudje. Cerkev je pred nekaj leti potrdila, da je na cilju škof Slomšek. Zato mu pravimo blaženi. Na evharističnem kongresu v Celju bo to razglasila tudi za Lojzeta Grozdeta. Upamo in prosimo, da se bo to kmalu zgodilo tudi za Božjega služabnika Danijela Halasa, pa še za druge naše rojake, ki so lepo, sveto živeli. Želimo slediti tem svetlim zgledom. Da bi tudi mi nekoč prišli na cilj. K dobremu Bogu.

Slovenski evharistični kongres

Celje, 13. junij 2010

Program dogajanja

Namen Slovenskega evharističnega kongresa (SEK) je poživitev verskega življenja ob evharistični skrivnosti, ki je »vir in vrhunec krščanskega življenja«.

Tridnevna priprava po župnijah:

nedelja, 30. maja 2010

četrtek 3. junija 2010 - praznik sv. Rešnjega Telesa

nedelja 6. junija 2010

Romanje podobe Marije Pomagaj od Brezij do Celja

Marijina podoba se bo vsak dan ustavila v treh župnijah, v katerih bo maševal in imel nagovor eden od (nad)škofov. Vse bo neposredno prenašal Radio Ognjišče.

Četrtek, 10. junija 2010: Naklo, Šenčur, Nevlje

Petek, 11. junija 2010: Ljubno ob Savinji, Šmartno ob Paki, Polzela

Sobota, 12. junija 2010: Vojnik, Šentjur pri Celju, Celje - Sv. Duh

Romanje mladih in nočno bdenje

Sobota, 12. junija 2010 - Teharje, župnijska cerkev:

20.00 zbiranje in prihod mladih iz vseh slovenskih škofij

21.00 molitev in blagoslov romarjev, peš romanje v Celje

Celje - Sv. Duh, župnijska cerkev:

00.00 kateheza o evharistiji s škofom Jurijem Bizjakom

07.00 hvalnice in blagoslov z Najsvetejšim

08.30 prenos podobe brezjanske Marije na stadion

Evharistični kongres

Nedelja, 13. junija 2010

09 - 11h - pripravljalni program, zbrane bo nagovoril tudi misionar Pedro Opeka

in neposredna priprava na sv. mašo

ob 11h - sv. maša in procesija z Najsvetejšim, somaševanje bo vodil vatikanski državni tajnik S. Em. kardinal Tarcisio Bertone SDB

Sv. maše doma

Tisti verniki, ki se ne boste udeležili evharističnega kongresa, boste lahko pri nedeljski sv. maši po domačih župnijah, ki bodo večinoma v soboto zvečer in v ranem nedeljskem jutru. Natančne ure pa določi vsaka župnija posebej.

Navodila:

Vsi avtobusi, ki bodo v Celje pripeljali po avtocesti A1, avtocesto zapustite na izvozu Celje center. Izvoz Celje center je od kraja dogodka oddaljen 800 m. Ob izstopu z avtoceste sledite usmerjevalnim tablam, navodilom Policije in usmerjevalcem prometa. Pot vas bo vodila po Mariborski cesti ter po 600 metrih desno na Podjavorškovo ulico. Tisti, ki boste na prizorišče prišli med prvimi, boste izstopili na izstopni točki 1, ob dvorani Zlatorog, avtobusi pa bodo parkirali v neposredni bližini, ob dvorani, na makadam parkirišču. Ko bo to parkirišče napolnjeno, bodo avtobusi usmerjeni po SEVERNI VEZNI CESTI do krožišča, kjer bomo polnili parkirišča v nasprotni smeri prihoda. Ko avtobus parkira ob cesti, romarji izstopijo in po pločniku peš nadaljujejo pot do stadiona. Za invalide in ostarele bo na voljo prevoz s kombijem. Ob odhodu romarji vstopijo na avtobus na mestu izstopa.

Ker je število parkirnih mest omejeno, priporočamo organizirani prevoz. Avtomobile lahko parkirate brezplačno na parkiriščih trgovskega centa Merkur, Planeta Tuš in City centra, ki so ob glavni vpadnici (Mariborska cesta) ter se do prizorišča odpravite peš.

Od železniške postaje do prizorišča in nazaj bodo vozili brezplačni mestni avtobusi. Avtobusi bodo romarje odložili na izstopni točki 2, oziroma avtobusnemu postajališču nasproti Celjskega sejma, od koder bo urejena in varovana pešpot do stadiona.

Povzeto po spletni strani: <http://evharisticni-kongres.rkc.si/>

Božji služabnik Lojze Grozde

27. maj 1923 – 1. januar 1943

Lojze Grozde se je rodil 27. maja 1923 v Gorenjih Vodalah v župniji Tržišče pri Mokronogu na Dolenjskem. Bil je nezakonski otrok. Ko je bil star štiri leta, se je mati poročila, sam pa je ostal v domači hiši in je zanj skrbela teta. Poskrbela je, da je šel po ljudski šoli študirat v Ljubljano, kamor je odšla služiti. Dobrotniki so ji pomagali, da je Lojze lahko študiral. Stanoval je v dijaškem zavodu *Marijanišče* in obiskoval klasično gimnazijo, kjer je bil odličen dijak. Med sošolci se je uveljavljal kot literarni ustvarjalec. Postal je član dijaške *Katoliške akcije* in je sodeloval v zavodski skupini *Marijine kongregacije*. Zadnja leta gimnazijskega študija so bila leta bližajoče se svetovne vojne. Razmere so se vedno bolj zaostrovale. Za Lojzeta je napočil čas osebne poklicne odločitve. Svojo pot je iskal v poglobljeni molitvi, ki jo je združeval z delom za druge.

Med počitnicami pred zadnjim srednješolskim letom se ni vrnil domov, saj je bilo tam vedno več nasilja in obiski niso bili preprosti. Za obisk se je odločil šele za novo leto 1943. Zaprošil je za potno dovolilnico. Najprej se je oglasil v Strugah pri prijatelju. Na prvi petek 1. januarja 1943 je bil pri maši v cistercijanskem samostanu Stična, potem pa se je z vlakom odpeljal iz Ivančne Gorice do Trebnjega. Tam je izvedel, da z vlakom ne more naprej, ker je bila proga prekinjena. Sklenil je oditi do Mirne peš. Med potjo je prisedel na nek voz. Pri prvi hiši v Mirni je moral stopiti z voza, ker ga je prijela partizanska straža in ga začela zasliševati. Pri njem so našli latinsko mašno knjižico, knjigo Tomaža Kempčana *Hoja za Kristusom* in knjižico o fatimski Materi Božji. Odvedli so ga v bližnjo gostilno in ga naprej zasliševali. Kočljivost trenutka

razodeva tudi dejstvo, da so tri ure preden so zajeli Grozdeta, v Mirni ustrelili bogoslovca Janeza Hočevarja, ki je za praznike hotel obiskati svoje domače v bližnjem Šentrupertu. V Grozdetu so iskali vojnega obveščevalca, v njem so videli mladega človeka z miselnostjo, ki so jo omalovaževali in preganjali. Med ljudmi se je potem kmalu razneslo govorjenje o krutosti noveletnega praznovanja partizanske brigade, ki je zasedla Mirno.

23. februarja 1943 se je delno razkrilo, kaj se je zgodilo z dijakom Grozdetom, ki so ga sredi noči mučili na Mirni. Šolarji so nabirali v gozdu zvončke in našli njegovo truplo. Na truplu so bili sledovi strašnega mučenja, truplo pa je bilo nestrohnjeno.

Njegovo truplo so pripeljali v sosednji Šentrupert, kjer je komisija naredila zapisnik. Grozdetovo truplo so potem pokopali na pokopališču v Šentrupertu, saj ga zaradi razmer tistih dni ni bilo mogoče peljati v domačo župnijo Tržišče.

Ob 50. obletnici Grozdetove mučeniške smrti je nadškofija Ljubljana začela cerkveni postopek za priznanje njegovega mučeništva ter s tem za njegovo beatifikacijo in kanonizacijo. Škofijski postopek za beatifikacijo Lojzeta Grozdeta je bil uspešno sklenjen leta 2003, ko je bila vsa zbrana dokumentacija izročena Kongregaciji za zadeve svetnikov v Rimu.

Kongregacija je preučila življenjepis, spise in celotno zbrano gradivo na škofijskem postopku ter ugotovila pravilnost in znanstvenost dokazov. Na podlagi tega je izdala dovoljenje, da se Lojzeta Grozdeta povzdigne na čast oltarja. Iz dokazov je nedvoumno razvidno, da je umrl zaradi sovraštva do katoliške vere (in odium fidei).

Grozdetova kapela v romarski cerkvi na Zaplazu

V soboto, 27. marca 2010, je sveti oče Benedikt XVI. v posebno avdienco sprejel prefekta Kongregacije za zadeve svetnikov, nadškofa msgr. Angela Amata SDB in odobril objavo o priznanju mučeništva Božjega služabnika Alojzija Grozdeta. Krajevna Cerkev v Sloveniji želi predstaviti Grozdetov lik kot zgled krščanskega življenja, ki premore zvestobo Kristusu tudi v najtežjih okoliščinah.

Povzeto po spletni strani Škofije Novo Mesto

Zvest

Veš Gospod, da...

je bil na mesto tega prispevka za novo številko Poti k Bogu, že pripravljen neki drugi »članek«, pa ga je izrinila misel, ki se je utrnila »dan, po tem«, ko so protestniki – študentje in dijak – 19. maja s silo granitnih kock, jajc in drugih predmetov spremenili videz pročelja parlamenta.

Dan, po tem! Članki v medijih v sliki in besedi predstavljajo podobe: več tisoč glavo razburkano množico, med njimi neredke mlade s steklenicami alkohola v rokah, druge s transparentnimi napisi, kot recimo: Slovenija ima talent, nima pa delovnih mest; Panem et circenses; Gregor, koliko let si pa ti študiral?; polomljena stekla v oknih parlamenta, poškodovani kipi, ranjenih nekaj policistov, priprti in izpuščeni predstavniki izgreznikov, izjava predsednika parlamenta, da kdor meče jajca, ni lačen; izjave ministrov o poravnanju škode...

Vse te podobe mladih in razdejanega parlamenta, ki niso podobe iz sanj, ampak so podobe današnjice kulture in duha mladih, nosijo svojo večplastno sporočilnost in sicer vladi, parlamentarcem, ministrom, ki imajo v »posesti« svet sedanjosti in prihodnosti mladih v slovenskem prostoru, vsemu narodu, kot tudi nam kristjanom. Toliko bolj, ker so mladi naše ogledalo, kot ugotavlja nekdo v komentarju.

Saj res, pridržali so nam ogledalo? In, če ga razbijemo bomo v vsakim košku opazili svoj obraz. Ob njem pa tudi vprašanje, kaj mladim s svojim svetom hlastanja po materialnem in

po uspešnosti – Gospod, vzgoje ne upam omeniti, ker je ta v našem izobraževalnem sistemu menda skoraj odpadla – sporočamo in nudimo? Mar jim ne podarjamo samo sporočilnost, ki jo je trosil, po moje osrednji, transparentni napis »Panem et circenses«, katerega vsebina je bila hkrati tudi vzrok sprevržene demonstracije. Torej, kruha in iger. Še rabimo (naša mladina) kaj več? Vsaka dvignjena roka mladih je odgovor in hkrati pravzaprav klic: »Rabimo več!«

Da, Gospod, rabimo več: »Rabimo Tebe, Kruh življenja!« Posebej Te rabi naša mladina kot Božji dar za življenje.

Benedikt Dejan Emberšič

Svete posode

Med predmeti, ki so potrebni za evharistično slavlje, so zlasti v časti svete posode: kelih, patena, ciborij in monštranca.

Kelih: Ko slišimo besedo kelih, nas prevzame tiho notranje spoštovanje, ker se zavedamo, da je to najbolj sveta posoda v bogoslužju, saj pride pri evharistični daritvi v neposredni stik s Kristusovo krvjo.

Že v stari zavezi so pri bogoslužju uporabljali kelih, ki je bil različnih oblik in iz različnih snovi. Za daritev nove zaveze je kelih sprejel Kristus sam, ko je pri zadnji večerji vzel kelih, se zahvalil Bogu Očetu, ga dal apostolom in rekel: »Ta kelih je nova in večna zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas« (Lk 22,20). Kakšen je bil kelih, ki ga je Jezus uporabljal pri zadnji večerji,

ne vemo. Najverjetneje je bil steklen, takšne so namreč v tistem času splošno uporabljali. V apostolski dobi so bili kelih iz ste-

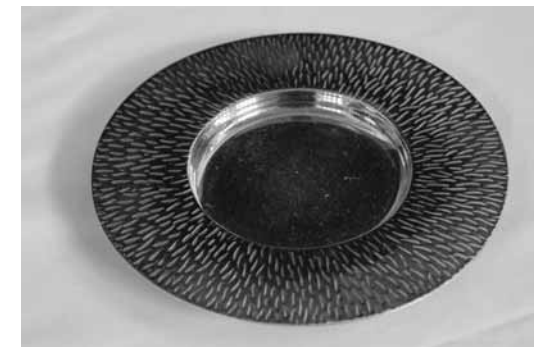
kla, gline, lesa ali kovine. Papež Gregor Veliki pa je v 6. stol. določil, da mora biti kelih za sveto daritev iz plemenitih kovin. Po današnjih predpisih naj bodo kelih in druge svete posode iz trdih snovi, ki so po splošnem prepričanju v tistih krajih plemenite. Pri kelihih verna srca niso nikoli varčevala, ne s snovjo, ne z duhom, kajti zavedala so se, da pripravljajo nikdar dovolj dragoceno kupo za dragoceno kri našega Gospoda.

Patena: Patena je okrogel plitev krožnik prav tako iz plemenite kovine kakor kelih. Nanjo polagamo evharistični kruh – veliko hostijo. Patena spominja na pladenj pri zadnji večerji, na katerem so imeli kruh. Kelih in patena sta nujno potrebni posodi pri evharistični daritvi.

Do leta 1977 je moral vsak kelih in vsako pateno za evharistično daritev posebej posvetiti škof in ju maziliti s krizmo. Po novih določilih pa more kelih in pateno blagosloviti vsak duhovnik.

Ciborij: Ciborij je sveta posoda, v kateri so shranjene posvečene hostije za obhajanje vernikov. Običajno ima obliko keliha, velikost pa je prilagojena številnosti župnijskega občestva in njihovim potrebam. Pokrit je s pokrovom in kadar so v njem posvečene hostije, je lahko na njem tudi bel plašček.

V 2. stol. so hranili svete hostije v posebnih košaricah, spletenih iz vrbja. Podobne so bile košaricam, kakršne so uporabljali v staroza-

veznem bogoslužju za opresni kruh. Takšne košarice s podobo kruha in ribe, so pogosto uporabljali v katakombah. Pozneje so bili ciboriji iz kovine in zelo različnih velikosti, kakor so pač narekemale krajevne potrebe. Hranili pa so ciborij v posebni omarici v zidu prezbiterija ali v zakristiji. Ko so v 14. stol. začeli Najsvetejše izpostavljati, so ciborij hranili v tabernaklju. Danes hranimo ciborij s posvečenimi hostijami samo v tabernaklju. Za obhajanje vernikov in bolnikov po domovih pa so uporabljali manjše ciborije ali majhne pozlačene, ploščate, okrogle posodice. V takšnih posodicah tudi danes prinašamo obhajilo bolnikom in ostarelim na dom.

Monštranca: Monštranca (latinsko monstrate – pokazati) z vso svojo zunanjo umetniško lepoto in dovršenostjo govori, da je skriti Bog nebes in zemlje med nami pričujoč.

Prve monštranice so nastale v 14. stol., ko so začeli izpostavljati Najsvetejše v javno češčenje in so na praznik Svetega Rešnjega Telesa slovesno izpovedali svojo vero v Kristusovo navzočnost v evharistiji z veličastnimi procesijami z Najsvetejšim. Pri teh procesijah so nosili Najsvetejše najprej v zaprti posodi, podobno kakor danes bolnikom. Polagoma je prišla v navado posodica s steklenim pokrovom. Počasi je dobivala novo in novo obliko. Dodali so ji držalo in stojalo, predvsem pa jo vedno bolj krasili in umetniško izdelovali. Obdajali so jo z zlatimi žarki, pšeničnim klasjem, vinsko trto in grozdem, včasih tudi z angelskimi in svetniškimi podobami. Tako je postala monštranca eden najlepših in najdragocenejših svetih predmetov vsake katoliške cerkve. Včasih so napravili kje tako velike monštranice, da jih mora nositi več duhovnikov. Posebno je znana tri metre visoka in vsa zlata monštranca, ki jo hranijo v španskem mestu

Toledu.

Monštranca pa ne kaže samo to, da je živi Bog med nami, temveč nas tudi opozarja, da bi se tudi mi tako duhovno poglobili in posvetili, da bi postali »monštranca«, to se pravi, da bi z vsem življenjem kazali, izžarevali Kristusa.

Nagradno vprašanje iz prejšnje številke: Iz katere župnijske cerkve v soboški škofiji je objavljeni prizor z glavnega oltarja? Prva slika je iz župnijske cerkve v Gornjih Petrovcih, druga pa iz župnijske cerkve Sv. Križa v Križevcih pri Ljutomeru. Na žalost so bili vaši odgovori napačni.

Nagradno vprašanje št. 3:

Kako se imenuje sveta posoda na sliki?

Odgovore pošljite na naslov:

Uredništvo Poti k Bogu,

Trg Lojzeta Kozarja 1, 9233 Odranci.

Nagrajenca bo izbral žreb.

Misel za leto duhovništva

»Brez duhovnika tako smrt kot trpljenje našega Gospoda ne bi nič pomenila. Duhovnik je tisti, ki nadaljuje delo odrešenja na zemlji... Kaj bi pomagala hiša, polna zlata, če ne bi bilo nikogar, ki bi odprl vrata. Duhovnik ima ključke do nebeških zakladov; on odpira vrata, on je upravitelj dobrega Boga, on je posrednik njegovih dobrin... Pustite župnijo dvajset let brez duhovnika in ljudje bodo častili živali... Duhovnik ni duhovnik zaradi sebe, temveč zaradi vas.«

Sv. Janez Marija Vianney

Molimo Te, skriti Bog, pobožno!

»Jezuš verjemo, da si pod belim krühom v presvetom Oltarskom Svestvi nazoči. Nazoči si kak Bog i človek, istinsko, prav, dejansko kak si bio na naročaj svoje presvete Matere Marije i hranitela, sv. Jožefa...

Vüpamo se v Tebi, dober Jezuš. Vse vüpamo od Tebi. Vüpamo se, da nam daš v obilnosti vse milosti, da premagamo greh, da se spokorimo, da ostanemo stanovitni v dobrom, da bomo rasli v svetosti, da srečno vmerjemo, da se zveličamo. Vüpamo se, da nam pomoreš v teh strašnih stiskaj, štere so nas obiskale zavolo naših grehov. Vüpamo se, da povrneš našo mladino in jo ozdraviš... Ti si naše rešenje v žitki i smrti.

Jezuš v presvetom Oltarskom Svestvi, mi te radi mamó... O, kak srčno želimo, da bi te, dober Jezuš, vsi spoznali in vsi ljubili...

Vse, ka je dobroga na tom i drugom sveti, je od tebe. I vendar smo te, ki si večna neskončna svetost, v nogokrat, prevnogokrat razžalili. Odpüsti nam! Smiluj se nam! Smo prah i pepeo, ne gledaj na naše slabosti, gledaj na svojo neskončno smilenost i tak zbrüši ves naš dug pri tebi...

Večna hvala naj ti bo, dober Jezuš, za vse milosti, štere nam je tvoja dobrota poklonila, predvsem pa za to nerazumljivo smilenost, da v Oltarskom Svestvi med nami prebivaš.«

Prim. Molim Te, skriti Bog, pobožno!, v: Novine, XXII (1935)26,1.

P.s. Gornje besedilo je vzeto iz molitve, ki so jo prinesle Novine v času evharističnega kongresa v Ljubljani leta 1935. Zato bralec, 75 let pozneje, ko nas evharistični kongres spet vabi, da obnovimo vero, zaupanje in ljubezen do živega Boga pod podobo kruha, molitev včasih ponovi zase, za svojo družino, župnijo...

Halasovi shodi

V torek, 16. marca 2010, na 65. obletnico mučeniške smrti Božjega služabnika Danijela Halasa je v župnijski cerkvi sv. Katarine v Lendavi potekal Halasov molitveni shod. Verniki so najprej molili »Halasov« križev pot, ki ob Jezusovem trpljenju povzema tudi trpljenje Božjega služabnika Danijela Halasa. Molitev so vodili predstavniki župnij lendavske dekanije. Zboru osmih sodomašnikov je predsedoval postulator p. dr. Vinko Škafar. Zbrane je pozdravil lendavski župnik g. Tomislav Šantak. Kakor križev pot, tako je tudi sveta maša potekla v slovenskem in v madžarskem jeziku. Pri bogoslužju je sodeloval tudi diakon Goran Merica. P. Vinko Škafar je v pridigi spregovoril o vlogi duhovnika. Naslanjal se je na besede Božjega služabnika, ki je dve leti pred svojo smrtjo na novi maši Martina Kreslina spregovoril o duhovniku. Pridiga je bila naslednje leto objavljena v Kalendarju Srca Jezusovega. P. Vinko Škafar je misli Božjega služabnika vzporejal z našim časom in ugotavljal, da je tudi danes duhovnik v enakem položaju. Nekateri ga spoštujejo, drugi ga zavračajo, sramotijo. P. Vinko je navzoče povabil, naj duhovnike spoštujejo, sprejemajo, jim pomagajo in zanje molijo.

Povedal je tudi, da je gradivo za Halasovo beatifikacijo v glavnem zbrano. Potrebno je narediti še manjše dopolnitve in potem se škofijski postopek lahko konča. Ob koncu sv. maše se je domači župnik g. Tomislav Šantak zahvalil postulatorju in vsem navzočim.

**Sv. mašo je vodil postulator
dr. Vinko Škafar**

Molitveni shod je zopet povezal vernike, jih vzpodbudil za krščansko življenje. Naslednji romarski shod je bil v Kotu na Jožefovo, 19. marca, na dan, ko so v Muri pri Kotu našli truplo božjega služabnika Danijela Halasa.

Molitveno uro v župnijski cerkvi v Veliki Polani je v sredo, 21. aprila 2010, vodil župnik od Male Nedelje Tomislav Roškarič. On je vodil tudi somaševanje šestih duhovnikov in nagovoril zbrane vernike. Spomnil je na knjigo Mučenec ob Muri, ki opisuje življenje in mučeniško smrt Božjega služabnika Danijela Halasa. Vredno jo je prebrati, ker nam predstavi sve-tniški lik velikopolanskega župnika Danijela Halasa, ki nas tudi danes nagovarja in vzpodbuja k dobremu.

Po sveti maši se je molitev nadaljevala ob grobu Božjega služabnika. Domači pevci so ob sklepu zapeli staro pesem, ki opisuje smrt mučenca Danijela.

Jožef Horvat

Vera Rajtar in njen priprošnjik Danijel Halas

V poznih večernih urah, 16. marca letos, se je v rakičanski bolnišnici iztekalo življenje Vere Rajtar (iz Gornje Bistrice), rojene Žerdin (v Žižkih). Ob bolniški postelji umirajoče sestre se zanjo zahvaljujeta sestra Gizela in brat Tone (duhovnik). Kljub temu, da ima njen mrliški list datum 17. marec 2010, je dan njenega odhoda v Očetovo hišo natanko 65 let po zadnji pastoralni poti župnika Danijela Halasa, torej na dan njegove mučeniške smrti, 16. marca 1945.

Marsikdo, ki ne priznava Gospodarja življenja in smrti, bo rekel, da je ujemanje dneva in meseca (16. marec) smrti Vere

Rajtar in Božjega služabnika Danijela Halasa zgolj slučaj. Marsikdo bo tudi rekel, da je še večji slučaj bližina dneva in meseca Verinega rojstva (22. marec 1927) in dneva in meseca Halasovega pogreba (21. marec 1945). Osvetlitev dogodkov okrog Halasove smrti pa dá misliti. Vsaj kristjanu.

Ko se je polanski župnik Danijel Halas 16. marca 1945 v poznih večernih urah vračal proti domu, so ga na Hotizi zaustavili uniformirani možje, ga odvedli do Mure in ustrelili. Njegovo telo so vrgli v Muro. Čez tri dni je Marija Kocet iz Kota v vodi opazila truplo. Ko so ga dvignili iz vode, je prepoznala župnika Halasa. Tudi po Žižkih v črensovski župniji, kjer je živel Žerdinova družina, se je takrat razlegal krik groze in strahu: »Halasa so najšli!« Kot za rešilno bilko in klic na pomoč so se ljudje oprijemali molitve, ki so jo prekinjala vprašanja: »Kdo je morilec?« Obe vojski, madžarska in partizanska, sta v tistem času v naših krajih prinašale strah in grozo. Razumeti moramo namreč, da so si ljudje želeli nazaj kraljevino, zato v nobeni od vojska niso videli »osvobodilne vojske«.

Med petimi otroci, ki so v tistem težkem času z materjo živeli na Žerdinovem domu, je bila Vera najstarejša med otroci. Kljub mladosti (ravno je dopolnjevala 18. leto) je zelo odraslo in pravilno razumela Halasovo smrt, zato se je odločila, da bo tudi Žerdinova družina spletla venec in ga nesla na Halasov pogreb, ki je bil 21. marca 1945. Pri izdelavi venca so pomagali vsi Žerdinovi otroci. Na širok trak iz belega krep papirja so nalepili črke, ki so jih izrezali iz rdečega (sijajnega) papirja. Po Verini zamisli so črke zložili v pomenljivo sporočilo: »SLAVA MUČENIKU«. Ob Halasovi smrti so bili namreč mnogi trdno prepričani, da je župnik Danijel Halas umrl mučeniške smrti. Vera se je rodila očetu Martinu in materi Veroni (rojeni Horvat, iz vasi Trnje), ki sta slovenskemu narodu darovala 11 otrok. O močnem duhovnem življenju v družini in o zavzetem prizadevanju za krščansko vzgojo otrok priča dejstvo, da sta se kar dva sinova odločila za duhovniški poklic: že pokojni salezijanec Štefan in mlajši Tone. Osnovno šolo je Vera obiskovala v Žižkih, kjer so tedaj na pobudo Jožefa Klekla st. poučevale šolske sestre. Ob prizadevanju za solidno znanje

so sestre skrbele tudi za versko in moralno vzgojo mladega rodu. Prav sestram je bila Vera hvaležna, da so jo navdušile za nadaljevanje šolanja na meščanski šoli v Slovenski Bistrici. Ker jo je odlikovalo lepomisje, je bila dolgoletna tajnica Marijine družbe v Črensovcih. Leta 1939 je Žerdinovi umrl oče. Žerdinovi materi je ostalo 8 otrok. To so bili svetniška mati! Od leta 1967 je Vera življenjsko pot stopala skupaj s svojim možem Jožetom Rajtarjem iz Gornje Bistrice, kjer je tudi po moževi smrti 2006 živela. Z možem sta živela in delala na Jesenicah. V župniji Koroška Bela je bila Vera prepoznavna in dejavna v molitveni skupini in pri cerkvenih pevkah. Svojo teto Vero sem poznal kot izjemno pobožno ženo, vedno vesele narave. Veselila se je vsakega pomembnejšega dogodka v Cerkvi na Slovenskem. Pozorno je spremljala postopek beatifikacije Božjega služabnika Danijela Halasa. Ona je doumela veličino Halasovega mučeništva in trdno sem prepričan, da ji je prav Danijel Halas izprosil večno plačilo in da je njen in naš priprošnjik pri Bogu.

Benedikt Dejan Emberšič

Naši župnijski zavetniki – sv. Helena

Helena, hčerka poganskega gostilničarja, se je rodila okoli leta 255 v takratni Bitiniji, na severni obali današnje Turčije. Verjetno se je rodila v mestu Drepanum, ki ga je njen sin, cesar Konstantin, njej v čast poimenoval v Helenopolis. Iz njene zveze s poznejšim cesarjem Konstancijem Klorom se je rodil sin Konstantin, ki ga poznamo kot Konstantina Velikega. Cesar se je dal krstiti šele leta 337 na smrtni postelji, do kristjanov, ki so pred njegovimi predhodniki trpeli kruta preganjanja, pa je bil že prej prijazen.

Helena se je spreobrnila že leta 312 in se dala krstiti, potem pa se je ves čas goreče trudila za krščanstvo. Živela je skromno in preprosto, pogosto je zahajala k Božji službi in se s posebno ljubeznijo zavzemala za jetnike. Helena je bila že

stara, ko so jo zamikali kraji Svete dežele in se je odpravila tja na romanje. Dve leti je ostala tam, hodila po Odrešeni-kovih stopinjah in molila. V Jeruzalemu je Helena na kraju Jezusovega križanja dala kopati ter globoko v zemlji našla Kristusov križ. To naj bi se zgodilo leta 326.

S pomočjo svojega sina je dala zgraditi številne velike cerkve; npr. cerkev Božjega groba v Jeruzalemu, cerkev sv. apostolov v Carigradu in cerkev Jezusovega rojstva v Betlehemu. Omeniti je treba še rimsko cerkev S. Croce in Gerusalemme, eno od sedmih rimskih bazilik, ki jo je dal na Helenino prošnjo zgraditi Konstantin. V tej cerkvi, v kapeli relikvij, hranijo enega najdragocenejših zakladov Cerkve: tri koščke sv. Križa, dva trna iz Kristusove trnove krone, žebelj, del table z napisom INRI, ter prst »nevernega« Tomaža. Helena naj bi v Trier v Nemčiji prinesla tudi relikvije sv. apostola Matija. Njen sin Konstantin ji je leta 327 podelil naslov cesarice. Helena je umrla 18. avgusta 330 v Nikomediji, današnjem Izmidu v zahodni Turčiji. Sin Konstantin je dal njeno truplo prepeljati v Rim. Danes počiva njeno telo v cerkvi Santa Maria in Aracoeli v središču Rima.

V vzhodni pravoslavni Cerkvi, kjer sv. Heleno še posebej častijo, obhajajo njen god skupaj z godom njenega sina sv. cesarja Konstantina Velikega, 21. maja. Češčenje sv. Helene in s tem Jezusovega križa so Slovenci izrazili tudi s tem, da so njej v čast postavili šest župnijskih cerkva. Med temi je tudi župnijska cerkev sv. Helene v Pertoči na Goričkem, ki je od nedavnega tudi čudovito olepšana z znamenitim mozaikom p. Rupnika, ki prikazuje tudi sv. Heleno.

Rupnikova upodobitev sv. Helene v cerkvi na Pertoči

Stanislav Zver

Od nogometaša do duhovnika

Pogovor z novomašnikom Goranom Merico

Nekoliko nam predstavite svoje »rodbinske« korenine?

Sem Goran Merica, rojen 4. avgusta 1982, iz Murske Sobote. Prihajam iz štiričlanske družine. Mami Dragici in očetu Janiju sem se rodil kot prvi otrok. Imam še sestro Anito. Prihajam iz preproste delavske družine. V moji družini sta prisotni dve veroizpovedi. Mama je katoličanka, oče pa evangeličan. Sam osebno sem prejel skupaj sestro zakrament sv. krsta šele pred vstopom v prvi razred osnovne šole. Svoje otroštvo sem preživel na kmetiji pri očetovi babici in na igrišču za podenjem žoge. Sem intenzivno treniral nogomet pri nogometnem klubu Mura in moje sanje so bile postati profesionalni nogometaš, ki bo igral v tujini in imel ogromno slave.

... in korenine vašega duhovništva?

Korenine moje odločitve za duhovništvo segajo v čas pred birmo. Ko smo imeli skušnjo s škofom birmovalcem dr. Jožefom Smejcem, me je on vprašal: »A ti Goran ne bi postal duhovnik?« Od takrat dalje sem se začel osebno srečevati s tem vprašanjem. Postajal sem iz dneva v dan vedno bolj povezan z domačo župnijo in vedno več sem pomagal domačemu župniku. Po končani osnovni šoli sem odšel v škofijsko gimnazijo v Maribor in stanoval v dijaškem Slomškovem semenišču. Skozi srednjo šolo sem vedno bolj čutil, da je postati duhovnik pot, katero mi je zastavil Gospod. Velik zgled, kaj pomeni biti duhovnik in kaj so njegove naloge, je zagotovo moj nekdanji župnik Martin Horvat. Od njega sem se učil in ga vedno občudoval, kako je z veseljem duhovnik in da se ve na vsakem koraku darovati za človeka in Boga.

Vaš odnos do Boga; kako vzdržujete osebno navezo z njim?

Sam osebno imam svoj odnos do Boga. Veliko mi pomeni molitev brevirja in obhajanja svete maše. Trudim se, da vsak

dan zmolim en rožni venec in da berem kako duhovno knjigo. Iz dneva v dan vedno bolj opažam, kako veliko mi pomeni evharistija. Dobro se zavedam, kako pomembno je ohranjati red in zvest odnos do molitve, kajti le iz Njega lahko vsak duhovnik črpa moč za svoje delovanje

Se mogoče radi zatekate pod okrilje priprošnje kakega svetnika?

V času šolanja in študija sem se velikokrat zatekal k priprošnji bl. Antona Martina Slomška. Iz dneva v dan pa me vedno bolj nagovarja lik sv. Janeza Maria Vianeya. Mogoče je razlog tudi v tem, da sem se rodil prav na god tega velikega svetnika. Občudujem njegovo življenje in veličino tega duhovnika, ki je bil neizmerno preprost. K njemu se zatekam z mislijo, da bi tudi jaz vedno in na vsakem koraku znal kazati na veličino Kristusa, ki je brezpogojna in dobrotljiva ljubezen.

Posvečeni boste na praznik apostolov Petra in Pavla, dobra dva tedna po slovenskem evharističnem kongresu, kaj Vam pomeni maša oziroma evharistija?

Maša oziroma evharistija mi pomeni veliko. Trudim se, da sem med obredom maksimalno zbran in da se zavedam stvari, ki se dogajajo po besedah duhovnika. Prav iz evharistije črpam moč za svoje življenje in delo. Prav tukaj pri tem zakramentu najdem največ časa za svoj odnos z njim in osebno rast svojega življenja po Njem. Prav v tem zakramentu vidim, kakšno veliko moč ima, ko ga prinašam bolnikom in koliko jim to pomeni.

Letos ste edini novomašnik v naši škofiji. Kaj bi vernim staršem in mladim sporočili glede duhovnih poklicev,

Goran Merica se bliža oltarju

saj je dela v Gospodovem vinogradu vse več, delavcev pa vse manj?

Žal je to res, da sem letos edini novomašnik, toda prepričan sem, da bo kmalu prišel čas, ko se bo naša škofija spet veselila vsako leto več novomašnikov. Sam bi rad sporočil staršem, da naj molijo za svoje otroke, da se bodo v svojem življenju prav odločali. Mladi se danes bojijo stopiti na pot duhovništva ali redovništva, ker velikokrat ne upajo prisluhniti sebi in občutkom, ki se pojavljajo v njih. Žal, toda resnično je danes v svetu in tudi v naši škofiji prisotnih preveč pritiskov in negativizma na duhovništvo. Prepričan sem, da je veliko mladih v naših škofiji, ki v sebi čutijo željo po tem, da bi postali duhovniki, toda ne upajo stopiti na to pot. Prav tukaj ste vi, dragi starši, na potezi, prav vi lahko naredite tisti odločilni korak, ki bo pripomogel vašemu sinu ali hčeri, da stopi na pot duhovništva ali redovništva. Največji zgled krščanskega življenja in sodelovanja z domačo župnijo in občestvom ste vi, dragi starši.

Danes zlasti na svet mladih in na njihovo duhovno življenje pritiska nemalo negativnih stvari. Kakšen je Vaš pogled na mlade, kako si predstavljate delo z njimi?

Družba, v kateri živimo, je preveč negativno nastrojena in odvrta mladega človeka od tega, da bi živel po moralnih vrednotah. Vedno več mladih zapade v različne sekte in droge, ker nimajo pravega načina življenja in opuščajo duhovno življenje. Moj pogled na mlade je ta, da je največji problem danes zagotovo ta, da se ne znajo več pogovarjat v živo, ampak je komunikacija postala le še preko interneta in telefona. Prav tukaj vidim največji problem. Zato sem prepričan, da bi morali duhovniki več poudarka dajat pastoralni mladim kot kateri koli drugi stvari v župniji. Pomemben dejavnik pri delovanju z mladimi pa je zagotovo ta, da jim pokažeš, da jih imaš rad takšne, kakršni so, tudi z njihovimi napakami. Največji problem pri pastoralni mladim je zagotovo ta, da velikokrat želimo duhovniki mlade narediti po svojih načelih,

vizijah in sem prepričan, da jih to najbolj odbija od Cerkev.

... in »pogled novomašnika« na svet odraslih v deželi ob Muri?

Zagotovo je trenutno stanje, v katerem se je znašlo ljudstvo v deželi ob Muri, zaskrbljujoče. V tem trenutku bi lahko prebivalstvo naše dežele ponovno vzpostavilo in poglobilo svoj odnos s Kristusom in začelo graditi svoje življenje na temelju, ki nikoli ne propade. Vsekakor je trenutno stanje, v katerem se je znašel človek v naši deželi ob Muri, tudi priložnost, da začnemo živeti skromno in da se še bolj začne razvijati med nami solidarnost. Vsak človek naj začne še bolj zaupati v Gospoda.

Kaj bi sporočili bralcem glasila Poti k Bogu, oziroma bralcem teh vrstic?

Bralcem in bralkam glasila Poti k Bogu želim povedati le eno. V življenju je človek najbolj srečen takrat, ko daje tisto, kar ima. Največji zgled tega nam je zagotovo sam Jezus Kristus, ki se je daroval za nas in šel v smrt za nas. Prav zato smo vsi poklicani, da se znamo dan za dnem darovati za bližnjega.

Vse bralce in bralke pa lepo vabim na slovesnost nove maše, ki bo 11. julija ob 10. uri v stolni župniji sv. Nikolaja v Murški Soboti.

Čestitke članom župnijskih pastoralnih in gospodarskih svetov

Drage članice, člani ŽPS in GS!

Naš škof Peter vas je na praznik obletnice ustanovitve naše murskosoboške škofije imenoval za člane ŽPS in GS vaših župnij, kjer boste v novem petletnem mandatu ožji duhovnikovi sodelavci. Iskrene čestitke vsem ob imenovanju. Krajevna Cerkev od vas v našem času veliko pričakuje.

Čas, v katerem se odvija naše življenje, potrebuje živih in zavzetih vernikov. Okrog nas se širi področje neodgovornosti, sebične zaprtosti vase in neobčutljivosti za probleme drugih. Naš čas potrebuje pozornih vernikov, ki ste občutljivi za dejanski položaj družbe. Potrebuje ljudi, ki jih pretresa položaj mladih, ki vidite potrebe zasvojenih, zanemarjenih, od družbe izločenih, ki ne morete ostati neprizadeti ob krivicah, nepoštenosti in nasilju, ki prevladuje in nas obdaja. Vam, novoizvoljeni člani in članice ŽPS je vaša župnija zaupala vse te probleme, da bi jih skupaj z duhovniki in drugimi odgovornimi pomagali reševati. Prebujati morate upanje in veselje do dela in se povezovati z duhovniki z novim svežim duhom. Zdromite zavest o skupnosti naše krajevne Cerkve. Bodite ljudje Duha, ki boste vplivali na spremembo miselnosti današnjega časa in prebujali optimizem v našem narodu na obeh straneh reke Mure.

Župnijski pastoralni sveti morajo po naših župnijah pospešiti razgibano versko življenje in uresničiti še več možnosti za nesebično delo v Božjem kraljestvu. V ŽPS se boste pri konkretnih nalogah oblikovali v velikodušne vernike, ki boste s svojimi duhovniki uspešno vodili delo za novo evangelizacijo.

Ob tej priložnosti se vaši duhovniki iskreno zahvaljujemo, da ste mnogi že do sedaj živo sodelovali in se nesebično razdajali na različnih področjih župnijskega življenja, odprto sodelovali pri dekanijskih pastoralnih dnevih in se tudi sedaj dajete na razpolago naši murskosoboški škofiji kot žive priče Kristusove navzočnosti.

S psalmistom zagotavljamo, da bomo skupaj oznanjali Gospodova čudovita dela.

Naše prvo skupno srečanje članic in članov ŽPS in GS bo v Apačah, 8. avgusta 2010.

Tomislav Šantak, škofijski referent za ŽPS

Dogodki v škofiji

Na praznik sv. Jožefa, delavca, 1. maja 2010, je bila pri kapeli sv. Vida pri bukovniškem jezeru sveta maša za delavce in kmete. Vodil jo je voditelj pastoralne službe dr. Karel Bedernjak ob somaševanju treh duhovnikov. Okrog tristo zbranim je spregovoril o pomenu dela. Poudaril je, da

Sv. mašo je vodil dr. Karel Bedernjak

se moramo spreobračati, da ne smemo podleči pritiskom sodobnega sveta, ki ceni le dobiček, pri tem pa tepta človekove pravice. Bogoslužje so bogatili cerkveni pevci in bogoslužni sodelavci iz župnije Bogojina. Ob sklepu sv. maše se je domači župnik dr. Stanislav Zver zahvalil voditelju bogoslužja in vsem navzočim, ter jih povabil, da prisluškujejo tišini, ki šepeta v globini človekovega srca. Tam bodo slišali glas, kako naj ravnajo, da sveta ne bo presunil krik pogube.

Dekanijski pastoralni dan Dekanije Lendava

Pred okrog tisoč vernikov lendavske dekanije je v nedeljo, 9. maja 2010, »stopil« nekdanji odranski župnik in pisatelj msgr. Lojze Kozar. Nagovoril jih je z geslom Vsa moja ljubezen. Nagovoril jih je z vsem dogajanjem na 8. dekanijemskem pastoralnem dnevu. Srečanje, ki so ga načrtovali in pripravili člani dekanijskega pastoralnega sveta, se je začelo z molitvijo rožnega venca, nadaljevalo pa s slovesnim vstopom članov DPS in duhovnikov.

Zbrane v cerkvi Svete Trojice v Odrancih je pozdravil dekan lendavske dekanije Lojze Kozar in jih povabil k petju himne Kozarjevega leta, to je pesmi Prelepo ravno je polje. To je pesem, ki pravzaprav govori o msgr. Lojzetu Kozarju. On je bil tak fantič, ki je bil vesel in je prinašal veselje, ki ga je črpal iz srečanja z

Jezusom pri sveti maši.

Molitev je bila oblikovana tako, da je predstavila pet dejavnosti msgr. Lojzeta Kozarja. Kozar je bil predvsem duhovnik, zato je duhovnik na prvi žarek postavil Najsvetejše. Bil je tudi zavzet katehet, zato so otroci na drugi žarek položili svoje veroučne zvezke. Bil je odličen glasbenik, zato so mladi na tretji žarek prinesli note, zgoščenke in glasbila. Bil je tankočuten pisatelj, v zahvalo za to dejavnost so odrasli prinesli njegova literarna dela. Vodil je gradnjo cerkve in je gradil tudi župnijsko in dekanijsko skupnost, zato so predstavniki starejših na peti žarek prinesli sliko odranske cerkve in rožne vence. Ob predstavitvi posamezne dejavnosti je voditelj bogoslužja prodekan Tomislav Šantak prebiral besede msgr. Lojzeta Kozarja, ki jih je leta 1980 zapisal v šmarnicah z naslovom Znamenja. Ljudsko petje je na orglah spremljal dekanijški referent za cerkveno glasbo turniški organist Matej Pucko.

Po blagoslovu z Najsvetejšim so mladi iz Odranec odigrali dva prizora. Prvi je bil prirejen po črtici msgr. Lojzeta Kozarja Kako lepa je naša hiša, v drugem pa je časnikar revije Ognjišče naredil intervju s Kozarjem ob izidu njegove knjige Materina ruta. O msgr. Lojzetu Kozarju je spregovoril predstavnik škofije Murska Sobota, voditelj Pastoralne službe dr. Karel Bedernjak. Pokazal je na velik pomen msgr. Lojzeta Kozarja, ki se je s svojim delom trajno zapisal v srca ljudi in nam s svojim zgledom kaže pot za pristno krščansko in duhovniško življenje.

Program je povezovala članica DPS Klavdija Dominko, ki se je ob koncu srečanja v cerkvi vsem zahvalila za sodelovanje in povabila h grobu msgr. Lojzeta Kozarja. Ob izhodu iz cerkve je vsak udeleženec prejel spominsko podobico, na kateri je upodobljen msgr. Loj-

ze Kozar v cerkvi sv. Ane v Boreči, kjer je imel leta 1936 novo mašo.

Predstavniki župnij lendavske dekanije, člani DPS so na grob msgr. Lojzeta Kozarja položili prižgane sveče, vsi navzoči so zapeli pesem V nebesih sem doma in z molitvijo sklenili ta del srečanja.

V šotoru ob cerkvi, za katerega je poskrbela Občina Beltinci, so župnije pripravile predstavitev dejavnosti oz. konjičke msgr. Lojzeta Kozarja. Urarja je predstavila Župnija Dokležovje, ze-

liščarja Črensovci, čebelarja Turnišče, selivca Hotiza, kateheta Kobilje, slikarja Velika Polana, pisatelja Odranci, glasbenika Bogojina, organista Lendava. Dejavnosti je na kratko predstavil član ŽPS Gregor Marič.

Pet župnij (Črensovci, Kobilje, Lendava, Turnišče in Velika Polana) je pripravilo tudi telesno okrepčilo. Za prijetno razpoloženje sta z dobro glasbo skrbela brata Pucko iz Turnišča. Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali tudi razstavo o msgr. Lojzetu Ko-

zarju, ki je postavljena v župnijski cerkvi. Svoj delež so dodali tudi domači člani ŽPS in drugi sodelavci, ki so pripravili vse potrebno za nemoten potek slovesnosti.

Škofijsko srečanje cerkvenih pevcev

Pri cerkvi sv. Ane v Boreči v župniji Gornji Petrovci je v nedeljo, 23. maja 2010, potekalo 18. srečanje cerkvenih pevcev iz župnij murskosoboške škofije. Na srečanju so sodelovali zbori in skupine, ki bogatijo bogoslužje predvsem z ljudskim petjem. Vsaka skupina je zapela dve pesmi, eno Marijino in eno evharistično. V začetku so zbrane pevce in tudi precejšnje število poslušalcev pozdravili domači župnik Dejan Horvat, voditelj škofijskega odbora za ljudsko petje Ciril Kozar in župan občine Gornji Petrovci Franc Šlihthuber. Na srečanju so sodelovali pevci iz župnij Gornji Petrovci, Odranci, Velika Polana, Pečarovci, Dolenci, Črensovci, Pertoča, Turnišče, Pečarovci (skupina Sebeščanski Emanuel), Razkrižje, Črensovci (ženska skupina), Markovci, Beltinci (pevci iz Lipovec).

Pevci iz domače župnije

Spletna stran Škofije Murska Sobota

Vabljeni, da obiščete spletno stran Škofije Murska Sobota na naslovu <http://www.skofija-sobota.si>.

Luč mladih 37

Msgr. Lojze Kozar nam podarja besede, ki krepijo, opogumljajo, prižigajo upanje, usmerjajo k pravemu cilju

Mateja Dominko

Prijatelj mladih Kratek življenjepis msgr. Lojzeta Kozarja, duhovnika in pisatelja 1910 – 2010

Lojze Kozar je bil rojen 11. novembra 1910 v Martinju na Goričkem, krščen naslednji dan v župnijski cerkvi na Gorenjem Seniku (danes na Madžarskem). Po gimnaziji v Murski Soboti in na Ptujju, kjer je maturiral, je vstopil v mariborsko bogoslovje in bil leta 1936 posvečen v duhovnika.

Deloval je kot kaplan v Trbovljah, v Hrastniku, v Brežicah, v Turnišču. Med vojno je bil pregnan v Hosszupereszteg in v Kermedin (Körmend) na Madžarsko. Po vojni je nekaj mesecev deloval v Veliki Polani kot naslednik župnika Danijela Halasa, ki je tik pred koncem vojne umrl mučeniške smrti. Novembra 1945 je bil imenovan za ekspozita duhovnije Odranci.

Novomašnik Lojze Kozar z očetom in teto

Skupaj z verniki je nastopil težak križev pot, ko si je prizadeval za gradnjo cerkve in duhovno oblikovanje župnije. Takratna oblast je hotela na vsak način zatreti novo župnijo, zato je zaprla župnika in cerkvene odbornike, gradbeni material za novo cerkev pa je zaplenila. Sledile so še mnoge kazni in težke preizkušnje. Župnik je vodil prizadevanja vernikov, da so si naj-

**Odranska cerkev Sv. Trojice
do leta 2005**

prej postavili zasilno leseno cerkev, nato pa zidano cerkev, ki je bila zgrajena v letih 1964-67 po načrtih ing. arh. Janeza Valentinčiča. Naprosil je enega takrat najboljših slikarjev duhovnika Staneta Kregarja, ki je cerkev poslikal.

Ob svojem poklicnem delu se je ukvarjal s kulturno

dejavnostjo. Vodil je pevske zборе, vzpodbujal ljudsko petje, zbiral in zapisoval stare narodne pesmi. Širši javnosti je bil znan predvsem kot pisatelj. Napisal je deset knjig in okrog 220 krajših zapisov. Dolga leta je urejal Stopinje, zbornik pomurskega pastoralnega področja. Sodeloval je pri sestavljanju veroučnih učbenikov in pesmaric, prevajal je pesmi Avgusta Pavla iz madžarščine in jih izdal v knjigi Tako pojem psalme v naročju slepe doline. Iz nemščine je prevedel in deloma priredil knjigo Pisma staršem. Za svoje delo je prejel več priznanj in nagrad, med njimi Trubarjevo plaketo za življenjsko delo, mednarodno nagrado za kratko prozo. Prejel je tudi odličje sv. Cirila in Metoda. Umrli je 29. aprila 1999 v Odrancih, kjer je tudi pokopan.

**Zadnji dom msgr. Lojzeta Kozarja na
odranskem pokopališču**

Kozarjeva literatura za mladino

Leposlovje Lojzeta Kozarja je kot magnet. Ko začneš brati katero izmed njihovih knjig, ne moreš vstran. Knjige praktično ne moreš dati iz rok, ne da bi jo v enem zamahu prebral. Saj oči kar letijo po vrsticah in možgani kar požirajo to preprosto in vsem razumljivo napisano čtivo. Kako bi lahko pisali drugače, saj so živeli z nami in med nami, se veselili, jezili in jokali z nami. Poznali so nas, naše dobre in slabe lastnosti, ker smo si bili blizu. Oni z nami in mi z njimi. Koliko se lahko naučimo iz njihovih pripovedi! Vsaka zgodba nas nagovarja k dobremu in poštenemu življenju, katerega cilj je domovina pri Bogu. Berimo njihove knjige, saj je njihova tematika vedno znova aktualna. In kako dragocena je njihova vsebina, saj nam posreduje Vero, Upanje in Ljubezen. Je kot kompas, ki kaže pravo pot. Naš Gospod so vedeli, da nas morajo vedno znova spodbujati k dobremu, zato so nam zapustili največje bogastvo – svoja dela, ki so gotovo trdni stebri na poti v Večnost. Spodaj so naštet le nekatere knjige, v katerih je močna duhovna hrana za razvijajočo se mlado dušo. Seveda ostajajo še mnogi zapisi v Stopinjah,

Mohorjevem koledarju, Pratici in drugje, ki so prav tako dragocen kamen v mozaiku leposlovnih del duhovnika in pisatelja Lojzeta Kozarja.

Televizor

Odlomek iz Lojze Kozar: Znamenja, Šmarnice 1980

...Televizor je tudi znamenje, ob katerem preskušamo svojo voljo. Ga znamo zapreti, kadar je treba, recimo kadar čutimo, da nas kvari? Oddajo imajo namreč v rokah ljudje, ki imajo morda drugačna merila, kaj je dobro in kaj ni dobro, kaj je pošteno in kaj ni pošteno, kaj gradi in kaj ruši našo osebnost, kaj nam daje pogum za življenje in kaj nam ga jemlje. Kakor smo odvisni od okolja, v katerem živimo in v surovem okolju tudi nekoliko posurovimo, tako smo podvrženi tudi vplivu okolja na ekranu. Tudi po prizorih na ekranu se naša osebnost oblikuje ali v boljšega, pravičnejšega, srečnejšega človeka, ali a v prikritega krivičnika in ubijalca, kakor jih je polno v vestrnih in grozljivih filmih.

Ko gledamo toliko lepot tega sveta, se nam srce samo odpre v hvaležnosti Bogu Stvarniku, da je ustvaril ta svet, da ga je ustvaril takšnega, kakršen je, s tolikimi lepotami in čudesi in nam je samo žal, da človek v ta božji svet vnaša trpljenje, krivice, umore, nezvestobo, razpad družin in je kriv tolikega trpljenja na tej zemlji...

Pričevanja

Naša cerkev - naš Gospoud

Naša cerkev je bila potopljena med breze in redko smrečje. Če si se peljal po cesti, od blizu niti vedel nisi, da tu stoji cerkev Svete Trojice. Ob pogledu od daleč, z zahodne strani, tam od srednjega križa pa je bilo prepoznati mogočno kupolo z veliko manjšim stolpom, v katerem je bil zvon. Neka čudna zgradba, ki je prav zaradi svojstvene neskladnosti zbujala mnoga vprašanja ljudi, ki so potovali mimo nje. Večkrat je bila naša cerkev tudi vzrok, da je znal kdo reči kaj čez Odrančane. »Kakšne vere pa ste vi Odrančani,

da imate takšno cerkev?« Še kot otroci smo znali reči, da »odranske«. Ja, pa s to izjavo ni bilo niti nič narobe, saj smo imeli svojega Gospouda, svojo cerkev, svoje župnišče in svojstven park s pokopališčem, ta mikrokozmos, ki je bil pred veroukom in po njem samo naš, otroški. Zdelo se nam je, da je svet takšen, kot bi moral biti, da so Gospoud prav takšni, kot so že od vekomaj in da nam je otrokom sojeno biti, da smo otroci. Takrat je bilo pač tako, da čas ni hotel iti naprej in naš Gospoud se niso vsa tista dolga leta poučevanja verouka niti malo spremenili. Biti Gospoud je za nas pomenilo, da sam poučuješ 300 otrok verouk, mašuješ vsak dan, ob nedeljah trikrat, pišeš knjige, kolesariš in romaš z ministranti, vodiš seje župnijskega sveta, poučuješ petje, tako otroški kot tudi odrasli zbor... in še tisoč drobnih stvari so počeli naš Gospoud. Toda vsega še danes ni mogoče videti, niti vedeti, Gospoud so bili taki kot naša cerkev, skromni, a veliki. Na zunaj nič posebnega, toda ko so pridigali ali predavali, so hoteli dati vse, kar so premogli. Naš Gospoud so bili človek jasnega značaja, z nogami trdno na tleh, iskričnega duha, ki je premogel veliko humorja, pedagoške pronicljivosti... Velik branitelj Odrančanov in odranske zavesti, poliglot, svetovljan, seznanjen z mnogimi nazori tistega časa, toda »s pogledom, uprtim v večnost«, kot so sami znali reči. Gospoud so bili vse to, kar je danes naša cerkev, čudovita arhitektura izčiščenih profilov, stabilna pri tleh, vendar s križem usmerjena k Bogu.

Vincenc Ferenčak

Na našega Gospouda imam zelo lepe spomine in doživetja. Kot srednješolka sem rada obiskovala mladinski verouk. Ob sobotah zvečer se nas je zbralo toliko mladih, da smo verouk imeli kar v cerkvi, saj je bila učilnica pretesna. Seveda k mladinskemu verouku nismo hodili samo srednješolci, ampak večina mladih, vse tja do 25. leta. Največkrat

smo se razdelili v skupine, Gospoud so nam posredovali vprašanja, npr. kaj mi pomeni sveti zakon, življenje..., na katera smo mi povedali svoje razmišljanje, nato pa so nam oni še kaj več povedali o določeni temi. Mi vsi pa smo jih poslušali z velikim zanimanjem, saj so nam pripovedovali tako lepo in preprosto, da smo si njihove besede za vedno vtisnili v srce. Nas mlade so imeli zelo radi. Sicer pa so se s svojo preprostostjo in prisrčnostjo znali prikrasti v slehernega človeka. Hočeš nočeš so te osvojili že s samo pojavo, s hudomušnimi očmi, nasmeškom na obrazu in prijazno besedo. Kako lepo se je bilo pogovarjati z njimi! Za vsakega so znali najti dobro besedo in spodbudo. Če sem le mogla, sem se rada ustavila pri njih, če ne drugače, ko sem prinesla dar za mašo. Koliko vsega zanimivega so imeli na pisalni mizi. Spraševala sem jih vedno o tem in onem, oni pa so mi potrpežljivo razlagali o vsem, me kaj spraševali, čas pa je tekkel, a kaj bi to, domov sem šla obogatena. Obogatena s srečo v srcu. Največ so nas naš gospoud naučili pri nedeljskih mašah. Pridige so bile prava zakladnica modrosti, popotnica za življenje, če si jih le znal poslušati in o njih razmišljati. Koliko stvari so nam napovedali že tedaj, zavedamo se jih pa šele danes, ko se zares dogajajo. Res, naš Gospoud so bili svetnik. Med tisočerimi najdeš le enega takšnega človeka. Ko sem kdaj slabe volje, se ozrem na njihovo sliko. Ko jih tako gledam, se umirim in si mislim: saj nekak že bo, nikdar ni tak, da nikak ne bi bilo. Koliko pa so pretrpeli naš Gospoud! Res, bili so svetnik!

Marija Smej

Pred več kot dvajsetimi leti sem tudi jaz obiskovala mladinski verouk, ki so ga takrat vodili župnik Lojze Kozar. Po končanem osnovnošolskem verouku je bilo samoumevno, da se pridružiš mladinskemu. Srečanja, ki so bila vedno dobro obiskana, smo imeli v soboto zvečer. Poleg tega, da

smo šli k verouku, je bila to tudi prilika, da smo šli malo »ven«.

V spominu mi je najbolj ostalo, kako so nas pokojni župnik nagovarjali, naj se udeležimo srečanja mladih v Stični. V začetku ni bilo posebnega odziva, a na koncu nas je odpotovalo skoraj za en avtobus.

Gospodu župniku sem hvaležna, da so me nagovorili, da sem se tega srečanja udeležila. Potem sem šla v Stično še večkrat. Spomini na vse lepo, kar smo tam doživeli, oživijo vedno, ko pri maši slišim pesmi, ki smo jih tam prepevali. Gospod niso bili navdušeni nad prepevanjem cerkvenih popevk pri maši, zato sem sedaj prav vesela, da jih otroški pevski zbor vključuje v svoj repertoar.

Sonja Hozjan

Kviz

Pravilna rešitev kviza iz 67. številke Poti k Bogu je: Prelepa domovina. Žreb je izmed pravih odgovorov izbral tri nagrajence, ki prejmejo zgoščenko Msgr. Lojze Kozar, duhovnik in glasbenik, 1910-1999. Nagrade prejmejo: Veronika Matjašec, Gomilice 114; Ema Berden, Strehovci 34; Norbert Göncz, Gornja ul 61, Gaberje. Iskrene čestitke.

Pravilne odgovore so do 1. maja še poslali: Doroteja Antolin, Valentina Bažika, Primož Bencak, Ana Cvetko, Matej Ferenčak, Matilda Gjurra, Olga Glavač, Marija Gomboc, Matej Gomboc, Nikolina Gomboc, Lidija Grah, Albina Hozjan, Terezija Kozar, Jurij Kozar, Jožefa Kuzma, Marija Lanjšček, Cecilija Lebar, Jasmina Lebar, Zlatko Lipič, Ivan Mertik, Janez Mertik,

Tomaz Mertik, Danijela Oleksy-Kreft, Aleš Ošlaj, Marija Pahor, Franc Petrijan, Irena Petrijan, Vesna Podgorelec, Silvo Pozdrec, Milena Rajh, Jože Raščan, Vinka Raščan, Darinka Recek, Dragica Ružič, Matevž Ružič, Anica Stanko, Anton Stanko, Urška Strnad, Štefka Sušnik, Dragica Šabjan, Anica Šalika, Janez Šemen, Ella Šuman, Vera Tibaut, Sonja Titan, Majda Zadravec, Damir Zelko, Irma Zelko, Jožef Zelko, Marija Zelko, Sandra Zelko, Dušan Žizek, Breda Županek.

Tokratni kviz je pripravila Danijela iz Velike Polane, govori o Lojzetu Grozdetu. Črke pred pravilnimi odgovori vpišite na črtice spodaj. Rešitev kviza pošljite do 1. avgusta 2010 na uredništvo Poti k Bogu, Trg Lojzeta Kozarja 1, 9233 Odranci. Tudi tokrat bo žreb izbral tri nagrajence.

1. Živel je v času

- A - prve svetovne vojne
- M - druge svetovne vojne

2. Bil je odličen, marljiv, poznan zaradi doslednega in vzornega krščanskega življenja. Čeprav je bil še

- U - dijak
- L - študent

3. Umrl je

- Č - nasilne smrti
- O - v nesreči

4. Ko je umrl, je bil star

- G - 30 let
- E - 20 let

5. Pokopan je na pokopališču

- J - v Trziču
- N - Šentrupert na Dolenjskem

6. Beatifikacija je razglasitev mučenca

- E - za blaženega
- Z - za svetnika

7. Grozdeta bodo razglasili za blaženega

- C - na evharističnem kongresu v Celju
- I - v ljubljanski stolnici

GESLO : _ _ _ _ _